

Päiväys: 19.11.2012

Edellinen päiväys:

(*) koskee vain kemikaali-ilmoitusta

(**) täytetään joko 3.1 tai 3.2

KOHTA 1: AINEEN TAI SEOKSEN JA YHTIÖN TAI YRITYKSEN TUNNISTETIEDOT**1.1 Tuotetunniste**

Kauppanimi / aineen nimi OXYGEN
 Tunnuskoodi
 REACH-rekisteröintinumero

1.2 Aineen tai seoksen merkitykselliset tunnistetut käytöt ja käytöt, joita ei suositella

Käyttötarkoitus sanallisesti Juotoshappi
 Toimialakoodi (TOL) (*) D Teollisuus
 Käyttötarkoituskoodi (KT) (*) 37 Hapettimet
 Kemikaalia voidaan käyttää yleiseen kulutukseen (*)
 Kemikaalia käytetään vain yleiseen kulutukseen (*)

1.3 Käyttöturvallisuustiedotteen toimittajan tiedot

Toimittaja (valmistaja, maahantuoja, ainoa edustaja, jatkokäyttäjä, jakelija)
 Suomessa toimiva markkinoille luovuttaja (*)

Osoite Combi Cool Oy
 Ruosilantie 14 E
 Postinumero ja -toimipaikka 00390 HELSINKI
 Postilokero
 Postinumero ja -toimipaikka
 Puhelin 09 777 1230
 Sähköpostiosoite paivi.heinonen@combicool.fi
 Y-tunnus (*) 05999255

1.4 Hätäpuhelinnumero

Myrkytystietokeskus (09)471 977 tai (09)4711 (vaihde)

KOHTA 2: VAARAN YKSILÖINTI**2.1 Aineen tai seoksen luokitus**

H270 Aiheuttaa tulipalon vaaran tai edistää tulipaloa; hapettava.
 H280 Sisältää paineen alaista kaasua; voi räjähtää kuumennettaessa.
 P102 Säilytettävä lasten ulottumattomissa
 P210 Suojaa lämmöltä/kipinöiltä/avotulelta/kuumilta pinnoilta. – Tupakointi kielletty.
 P211 Ei saa suihkuttaa avotuleen tai muuhun sytytyslähteeseen.
 P220 Pidä/Varastoi erillään vaatetuksesta/.../sytyyvistä materiaaleista.
 P244 Pidä paineenalennusventtiilit vapaana rasvasta ja öljystä.
 P251 Painesäiliö: Ei saa puhkaista tai polttaa edes tyhjänä.
 P370+P376 Tulipalon sattuessa: Sulje vuoto, jos sen voi tehdä turvallisesti.
 P372 Tulipalon sattuessa räjähdysvaara.
 P403+P410+P412 Varastoi hyvin ilmastoidussa paikassa, suojaa auringonvalolta ja yli 50 oC/ 122 oF lämpötiloilta.

2.2 Merkinnät

GHS03 - Liekki ympyrän päällä

GHS04 - Kaasupullo

Vaara

O Hapettava

R8 Aiheuttaa tulipalon vaaran palavien aineiden kanssa.

S2 Säilytettävä lasten ulottumattomissa.

S15 Suojattava lämmöltä.

2.3 Muut vaarat

Painepakkaus. Suojaa auringon valolta, ei saa altistaa 50 C korkeammille lämpötiloille. Ei saa puhkaista tai polttaa tyhjänäkään.

Ei saa suihkuttaa avotuleen tai hehkuvaan aineeseen. Eristettävä sytytysläheteistä-Tupakointi kielletty. Riittävän tuuletuksen puuttuessa räjähtävien seosten muodostuminen on mahdollista. Säilytettävä lasten ulottumattomissa.

Luokitus vastaa voimassaolevaa EU-listaa, sitä on kuitenkin täydennetty ammattikirjallisuudesta ja yrityksiltä saaduilla tiedoilla.

KOHTA 3: KOOSTUMUS JA TIEDOT AINEOSISTA

3.1 Aineet (**)

Pääaineosan / aineosan nimi	CAS-, EY- tai indeksinumero	Pitoisuus
Happi	CAS 07782-44-7 EY 231-956-9	100%

KOHTA 4: ENSIAPUTOIMENPITEET

4.1 Ensiaputoimenpiteiden kuvaus

Tajuton potilas asetetaan elvytysasentoon ja otetaan yhteys lääkäriin. Jos hengitys on epäsäännöllistä tai pysähtynyt, annetaan elvytystä. Otettava yhteys lääkäriin, mikäli oireet jatkuvat.

4.2 Tärkeimmät oireet ja vaikutukset, sekä välittömät että viivästyneet

Yli 75% pitoisuus hengitysilmassa aiheuttaa pahoinvointia, huimausta, hengitysvaikeuksia ja kouristuksia.

Höyryä hengittänyt viedään raittiiseen ilmaan ja annetaan levätä.

Jos hengitys pysähtyy, annetaan tekohengitystä ja kutsutaan sairausauto välittömästi.

Nestemäinen happi sattaa aiheuttaa paleltumavammoja iholle.

4.3 Mahdollisesti tarvittavaa välitöntä lääketieteellistä apua ja erityishoitoa koskevat ohjeet

Hoito oireiden mukaan

KOHTA 5: PALONTORJUNTATOIMENPITEET

5.1 Sammutusaineet

Tuote ei ole syttyvää, mutta se ylläpitää palamista ja lisää tulipalon voimakkuutta.

Sammutusaine valitaan ympäristöpalon mukaan.

5.2 Aineesta tai seoksesta johtuvat erityiset vaarat

Paineineistettu kaasu. Voimakkaasti paloa lisäävä. Hapen kyllästävät vaatteet tai muu palava materiaali syttyvät helposti.

Ei saa suihkuttaa liekkeihin eikä hehkuviin esineisiin. Eritettävä sytytysläheteistä. Vältettävä iskuja ja hankautumista. Pidä erillään syttyvistä kemikaaleista.

5.3 Palontorjuntaa koskevat ohjeet

Palavien aineiden kanssa saattaa aiheuttaa tulipalon. Tulipalon sattuessa: Sulje vuoto, jos sen voi tehdä turvallisesti. Lämmitys aiheuttaa paineen kasvun, joka lisää säiliön halkeamisriskiä.

Tulipalon sattuessa räjähdysvaara, jäädytä säiliöt vesisuihkulla paineen nousun ehkäisemiseksi.

KOHTA 6: TOIMENPITEET ONNETTOMUUSPÄÄSTÖISSÄ

6.1 Varotoimenpiteet, henkilösuojaimet ja menettely hätätilanteessa

Ei avotulta. Ei tupakointia. Estä vuoto. Evakuoivat ihmiset sisätiloista.

6.2 Ympäristöön kohdistuvat varotoimet

Eristettävä sytytyslähdeistä. Estettävä aineen pääsy viemäreihin, kellareihin ja kuoppiin.

6.3 Suojarakenteita ja puhdistusta koskevat menetelmät ja -välineet

Hyvä tuuletus käsittelypaikalla, aine on haihtuvaa.

6.4 Viittaukset muihin kohtiin

Lisätietoja kohta 8. Altistumisen ehkäiseminen ja henkilösuojaimet ja kohta 13. Jätteiden käsittely

KOHTA 7: KÄSITTELY JA VARASTOINTI

7.1 Turvallisen käsittelyn edellyttämät toimenpiteet

Käsittele aina erillään syttymis- ja lämmönlähteistä. Älä käsittele yhdessä yhteensopimattomien aineiden, kuten palavien materiaalien, pelkistimien tai orgaanisten aineiden kanssa. Estä takaisin virtaus käyttökohteesta pulloon. Estä staattisen sähkön muodostuminen maadoittamalla. Estä veden imeytyminen pulloon. Tupakointi ja avotulen teko ehdottomasti kielletty. Huolehti tehokkaasta tuuletuksesta.

7.2 Turvallisen varastoinnin edellyttämät olosuhteet, mukaan luettuina yhteensopimattomuudet

Varastoi viileässä (alle 50C), kuivassa, hyvin tuuletetussa paloturvallisessa paikassa kaukana lämpö- ja syttymislähteistä ja suojassa auringon valolta. Varastoi erossa yhteensopimattomista materiaaleista, kuten palavista kaasuista ja muista palavista aineista. Estä sivullisten pääsy varastoalueelle. Säilytä kaasupullo pystyasennossa, kiinnitettynä kaatumisen estämiseksi ja venttiilisuoja paikallaan. Tarkkaile mahdollisia vuotoja. Merkitse tyhjä kaasupullo ja varastoi ne erillään täysistä. Hapen käsittelyä ja varastointia koskee asetua vaarallisten kemikaalien teollisesta käsittelystä ja varastoinnista (59/1999 muutoksineen)

7.3 Erityinen loppukäyttö

Älä käytä öljyä tai rasvaa. Avaa venttiili hitaasti välttääksesi paineiskuja.

KOHTA 8: ALTISTUMISEN EHKÄISEMINEN JA HENKILÖNSUOJAIMET

8.1 Valvontaa koskevat muuttujat

HTP-arvot

Muut raja-arvot

DNEL-arvot

PNEC-arvot

8.2 Altistumisen ehkäiseminen

Tekniset torjuntatoimenpiteet

Älä juo, syö tai tupakoi työpaikalla. Käytettävä paineilmalaitetta säiliöiden pelastus- ja huoltotöissä. Varottava hengitysilman rikastumista (happea ei saa olla hengitysilmassa yli 23%)

Silmien tai kasvojen suojaus

Hitsatessa ja polttoleikatessa hitsauslasit tai -maski.

Käsiteltäessä jäähtynyttä tuotetta: Suojalasit

Ihonsuojaus

Hitsatessa ja polttoleikatessa palamattomat kuumaa kestävä suojahaalarit.

Käsiteltäessä kylmäkuljetustuotetta: Vedenkestävä vaatetus

Käsien suojaus

Hitsatessa ja polttoleikatessa palamattomat kuumaa kestävä suojahanskat

Käsiteltäessä jäähtynyttä tuotetta: Kylmää kestävä suojakäsineet

Hengityksensuojaus

Riittämättömässä ilmanvaihdossa: Eristetty hengityslaitte (paineilmahengityslaitte)

Termiset vaarat

Ympäristöaltistumisen torjuminen

KOHTA 9: FYSIKAALISET JA KEMIAALLISET OMINAISUUDET

9.1 Fysikaalisia ja kemiallisia perusominaisuuksia koskevat tiedot

Olomuoto	Väritön nesteytetty kaasu
Haju	hajuton
Hajukynnys	
pH	ei havaittu
Sulamis- tai jäätymispiste	-218.4°C
Kiehumispiste ja kiehumisalue	-183 °C
Leimahduspiste	
Haihtumisnopeus	
Syttyvyys (kiinteät aineet, kaasut)	
Ylin ja alin syttyvyys- tai räjähdysraja	
Höyrynpaine 20°C (68°F)	
Höyryntiheys 20°C (68°F)	
Suhteellinen tiheys	1.105 (ilma=1) neste 1141 kg/m ³
Liukoisuus (liukoisuudet)	rasvaliukoisuus 0.39 mg/l, liukenee etanoliin ja muihin orgaanisiin liuottimiin
Jakautumiskerroin: n-oktanoli/vesi	log POW = 0,65 ei rasvahakuinen
Itsesyttymislämpötila	Tuote ei ole itsesyttävä
Hajoamislämpötila	
Viskositeetti	
Räjähävyys	Tuote ei ole räjähdysvaarallinen, kuitenkin räjähdysvaarallisten höyry-/ilmaseosten muodostuminen mahdollista.
Hapettavuus	Hapettava

9.2 Muut tiedot

Kriittinen lämpötila -118 °C

KOHTA 10: STABIILISUUS JA REAKTIIVISUUS

10.1 Reaktiivisuus

10.2 Kemiallinen stabiilisuus

Happi on normaalisti stabiili. Se on voimakas hapetin ja yhdistyy vaihtelevissa lämpötiloissa kaikkiin alkuaineisiin, paitsi jalokaasuihin, muodostaen yleensä oksideja. Happikaasu saattaa syövyttää joitain metalleja erityisesti kosteissa olosuhteissa.

Nestemäisen hapen kylmät höyryt haurastuttavat hiiliterästä ja useimpia seosteräksiä.

10.3 Vaarallisten reaktioiden mahdollisuus

Tiedossa ei ole vaarallisia reaktioita

10.4 Vältettävät olosuhteet

Saattaa reagoida voimakkaasti syttyvien materiaalien kanssa

Tuote ei ole tulenarka normaaleissa ympäristön lämpö- ja paineolosuhteissa.

10.5 Yhteensopimattomat materiaalit

Kaasumainen happi reagoi kiivaasti monien orgaanisten ja epäorgaanisten kemikaalien kanssa aiheuttaen palo- ja räjähdysvaaran.

10.6	Vaaralliset hajoamistuotteet
	Tiedossa ei ole vaarallisia hajoamistuotteita

KOHTA 11: MYRKYLLISYYTEEN LIITTYVÄT TIEDOT

11.1 Tiedot myrkyllisistä vaikutuksista

Välitön myrkyllisyys

Ei myrkyllinen

Ihosityövyttävyyttä/ärsytys

Ei ihoa ärsyttävä

Vakava silmävaurio/ärsytys

Silmiä ärsyttävä

Hengitysteiden tai ihon herkistyminen

Sukusolujen perimää vaurioittavat vaikutukset

Syöpää aiheuttavat vaikutukset

Lisääntymiselle vaaralliset vaikutukset

Elinkohtainen myrkyllisyys - kerta-altistuminen

Suuret pitoisuudet ilmassa vaikuttavat huumaavasti (pitoisuus hengitysilmassa yli 23%)

Elinkohtainen myrkyllisyys - toistuva altistuminen

Aspiraatiovaara

Muut tiedot

Tuote voi aiheuttaa EY:n yleisten luokitusdirektiivien mukaisesti valmisteissa seuraavat vaarat:
Ärsyttävä

KOHTA 12: TIEDOT VAARALLISUUDESTA YMPÄRISTÖLLE

12.1 Myrkyllisyys

Tuotteen ei tiedetä aiheuttavan ympäristövahinkoa.

12.2 Pysyvyys ja hajoavuus

12.3 Biokertyvyys

Ei kerry eliöihin

12.4 Liikkuvuus maaperässä

Tuote on haihtuvaa

12.5 PBT- ja vPvB-arvioinnin tulokset

12.6 Muut haitalliset vaikutukset

Aine ei aiheuta ympäristölle vahinkoa

KOHTA 13: JÄTTEIDEN KÄSITTELYYN LIITTYVÄT NÄKÖKOHDAT

13.1 Jätteiden käsittelymenetelmät

Tuote: Tyhjennetään hitaasti ulkoilmaan.

- **Euroopan jäteluetteloon**
15 01 04 metallipakkaukset
- **Puhdistamattomat pakkaukset:** Varmistetaan että pakkaus on tyhjä ja hävitetään muun metallijätteen seassa.
  - Suositus: Hävitettävä virallisten määräysten mukaisesti.

KOHTA 14: KULJETUSTIEDOT

14.1 YK-numero

1072

14.2	Kuljetuksessa käytettävä virallinen nimi OXYGEN- juotoshappi
14.3	Kuljetuksen vaaraluokka 2.2 5.1
14.4	Pakkausryhmä 2
14.5	Ympäristövaarat
14.6	Erityiset varotoimet käyttäjälle ADR/RID-Varoituslipukkeet: 2 myrkytön syttymätön kaasu (Non-toxic non-flammable gas) IMO-Varoituslipukkeet: 5.1 assists fire IMDG CODE: Page 2169 ICAO- Varoituslipukkeet: Tavarán ilmakuljetus kielletty Muita tietoja: Varoitusetiketti: Kuljetettava kalustolla, jossa ohjaamo eri tilaa kuormatilan kanssa. Varmista että kuljettaja on tietoinen lastin vaarallisuudesta ja tietää kuinka toimia mahdollisissa onnettomuustilanteissa.
14.7	Kuljetus irtolastina MARPOL 73/78 –sopimuksen II liitteen ja IBC-säännösten mukaisesti

KOHTA 15: LAINSÄÄDÄNTÖÄ KOSKEVAT TIEDOT

15.1	Nimenomaisesti ainetta tai seosta koskevat turvallisuus-, terveys- ja ympäristösäännökset tai -lainsäädäntö Not included in Annex 1 EEC Classification
15.2	Kemikaaliturvallisuusarviointi

KOHTA 16: MUUT TIEDOT

Muutokset edelliseen versioon

Lyhenteiden selitykset

O Paloa voimistava

Tietolähteet

OVA-ohje:Happi, puristettu. Aineen valmistajan käyttöturvallisuustiedote Air Liquide Safety Sheet No.AL097A
Version 1 date 11/11/09. Tuote on luokiteltu ja merkitty EY-direktiivien mukaisesti

Käytetty menetelmä luokituksen arvioinnissa

Luettelo R- ja S-lausekkeista tai/ja vaara- ja turvalausekkeista

Vaaralausekkeet

H220 Erittäin helposti syttyvä kaasu.
H280 Sisältää paineen alaista kaasua; voi räjähtää kuumennettaessa.

Turvalausekkeet

P102 Säilytettävä lasten ulottumattomissa
P210 Suojaa lämmöltä/kipinöiltä/avotulelta/kuumilta pinoilta. – Tupakointi kielletty.
P211 Ei saa suihkuttaa avotuleen tai muuhun sytytyslähteeseen.
P251 Painesäiliö: Ei saa puhkaista tai polttaa edes tyhjänä.
P372 Tulipalon sattuessa räjähdysvaara.
P403+P410+P412 Suojaa auringonvalolta. Ei saa altistaa yli 50 oC/ 122 oF lämpötiloille.

R-lausekkeet

R8 Aiheuttaa tulipalon vaaran palavien aineiden kanssa

S-lausekkeet

S2 Säilytettävä lasten ulottumattomissa.
S15 Suojattava lämmöltä.

- S16 Eristettävä sytytyslähdeistä-Tupakointi kielletty.
- S17 Säilytettävä erillään syytyivistä kemikaaleista
- S48 Suojaa auringon valolta, ei saa altistaa 50 C korkeammille lämpötiloille.

Työntekijöiden koulutus

Muut tiedot

Yllä annettu tieto osoittaa ainoastaan pääperiaatteet, jotka soveltuvat käyttöturvallisuuksitiedotteessa kuvatulle tuotteelle. Käyttäjän huomioitava mahdolliset olemassa olevat lisävaroitimet, jotka täydentävät näitä määräyksiä. Käyttäjän on huomioitava olemassa olevat kansalliset, kansainväliset ja paikalliset määräykset tai tuotetta säätelevät varoitimet.